

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Ivanov Samuil, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Ivanov Samuil Alexei,

născut la 01 august 1982, originar și domiciliat pînă la reținere în mun. Chișinău, str. Grenoble 257, ap. 98.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 04 februarie 2013 - pînă la 19 iulie 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 07 august 2013 - pînă la 14 decembrie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 25 martie 2016 – pînă la 08 iunie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2013, Ivanov Samuil a fost condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat solidar de la Ivanov S. și Guțu O. în beneficiul lui Gușan Ion prejudiciul material în sumă de 1 536 199 lei și cheltuielile de judecată privind achitarea serviciilor juridice în mărime de 3000 lei, în rest, acțiunea civilă a fost respinsă.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Guțu Olga în privința căreia recurs ordinar nu a fost depus și cauza nu se examinează.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că Guțu Olga, acționînd prin înțelegere prealabilă cu Ivanov Samuil și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, în perioada de timp începînd cu 23 august 2012 pînă la 26 august 2012, a sustras de la Croitor Larisa cheile

de la apartamentul nr. 58 din bd. Moscovei, 28 mun. Chișinău, care aparține lui Gușan Ion și le-a transmis lui Ivanov S. Ultimul, acționând prin înțelegere prealabilă cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, în perioada de timp începând cu 23.08.2012 pînă la 26.08.2012, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, pe ascuns au pătruns în apartamentul nr. 58 din bd. Moscovei, 28 mun. Chișinău, care aparține lui Gușan Ion, de unde au sustras bunuri materiale în sumă totală de 1 536 199,02 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul și avocatul acestuia Patriții M., care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, totodată să fie respinsă acțiunea civilă înaintată.

Sentința de condamnare este una ilegală deoarece careva probe în confirmarea vinovăției și acțiunilor descrise în rechizitoriu lipsesc. Inculpatul în cadrul urmăririi penale și instanței de judecată nu a recunoscut vina în infracțiunea imputată, iar declarațiile lui privind nevinovăția sa este confirmată prin depozițiile martorului Rusu E. și Bologa V. La fel, instanța nu a ținut cont de declarațiile martorului Parasca A. care a relatat că cunoaște faptul că Ivanov S. deținea arma de foc.

La baza condamnării au fost puse depozițiile lui Croitor L. însă acestea nu confirmă faptul comiterii sustragerii de către Ivanov S. cu Guțu O. Mai mult ca atît, depozițiile martorului dat sunt contradictorii.

Instanța era obligată să verifice declarațiile părții vătămate Gușan I. referitor la cantitatea bunurilor sustrase și deținerea de facto a bunurilor, pentru stabilirea prejudiciului cauzat cu anexarea probelor, ce confirmă prețul lor.

Procesul-verbal de percheziție din 17.10.2012 petrecut la domiciliul inculpatului a fost întocmit cu grave încălcări ale legislației procesual-penale, prin urmare instanța urma să se expună asupra acestuia.

La fel, interceptările convorbirilor telefonice dintre Guțu O. și Ivanov S. nu demonstrează implicarea lor în infracțiunea de sustragere, iar expertiza balistică efectuată nu constituie o probă concludentă, cartușile depistate în apartament nu au fost examinate în ședința judiciară ca probă. Astfel, potrivit concluziei expertizei s-a demonstrat coincidențe între cartușe după semnele caracteristici tehnici, însă s-a stabilit și diferența între ele după nuanța culorii, deoarece cartușul predat de partea vătămată era de o nuanță mată.

Inculpatul a invocat că nu se consideră vinovat și atît în cadrul urmăririi

penale, cât și instanței judecătorești nu a recunoscut vina.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, au fost admise parțial apelurile inculpatului Ivanov S. și avocatului acestuia Patriții M., casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Ivanov Samuil a fost condamnat în baza art. 186 alin.(5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. Instanța de apel a statuat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor din dosar, a apreciat probele cauzei din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului Ivanov S. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(5) Cod penal.

Totodată, instanța a conchis că inițial inculpatul Ivanov S. nu a recunoscut vina, declarând că nu a comis infracțiunea imputată, însă, ulterior, fiind audiat suplimentar în cadrul ședinței instanței de apel și-a modificat depozițiile, recunoscând vina în comiterea faptei, însă nefiind de acord cu mărimea prejudiciului material. Astfel, Ivanov S. în instanța de apel a recunoscut că, *„a auzit că cheile de la apartamentul victimei erau la Croitor L., astfel gășind un moment potrivit le-a sustras de la ultima din geantă. A plecat în apartamentul părții vătămate, de unde a luat la întâmplare niște lucruri din aur dintr-o geantă. A mai luat bani aproximativ 800 lei, 10 000 ruble rusești, niște cărți și o pereche de încălțăminte. Suma totală a bunurilor era în jur de 5000 euro. Îi pare rău de cele întâmplare. Consideră că putea să se răzbune pe Croitor L. într-un alt mod. În casă se mai afla niște cartușe pe care le-a luat. Toate lucrurile le-a nimicit, cu excepția cartușelor. Apoi, a încuiat apartamentul și a pus cheile înapoi. Toate acestea au avut loc într-o zi, aproximativ într-o oră. Nu a avut intenția să comită un furt, a vrut să se răzbune. Croitor L. deseori se văicăra că soțul nu-i dă bani, astfel, nu exclude că aceasta ar fi luat careva lucruri din apartament. A sustras bunuri materiale în valoare totală de circa 100 000 lei, însă nu a restituit nimic”*.

Declarațiile inculpatului coroborează cu declarațiile lui Guțu O. care a declarat în ședința instanței de apel că ulterior și-a dat seama despre furtul comis de către Ivanov S., precum și prin probele materiale: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 26.08.2012, procesele-verbale de recunoaștere a obiectului cu planșa fotografică, raportul de expertiză nr. 2324 din 14.05.2013.

La fel, instanța a apreciat critic declarațiile inculpatului privind cantitatea și valoarea bunurilor sustrase, deoarece estimarea efectuată de Ivanov S. precum că a sustras bunuri în valoare de doar 100 000 lei este una subiectivă.

De asemenea, analizând declarațiile părții vătămate, instanța a conchis că acestea sunt veridice și consecutive pe tot parcursul procesului penal, prin urmare valoarea bunurilor sustrase fiind anume cea indicată de Gușan I., astfel este combătută versiunea inculpatului referitor la mărimea prejudiciului cauzat.

Astfel, reținând cele nominalizate, precum și faptul că inculpatul a recunoscut vina în fapta comisă, instanța de apel a respins ca nefondate solicitările lui Ivanov S. și avocatului acestuia privind achitarea sa de sub învinuirea înaintată.

Referitor la pedeapsa stabilită, instanța a conchis că sancțiunea art. 186 alin. (5) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 7 la 12 ani. Instanța de fond corect a menționat că scopul legii penale poate fi atins doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de privațiune de libertate, prin urmare, ținând cont de caracterul prejudiciabil al faptei comise, de faptul că Ivanov S. a recunoscut vina în instanța de apel, de circumstanțele cauzei, a considerat de a stabili inculpatului pedeapsa de 8 ani închisoare, care este una echitabilă și va atinge scopul sancțiunii penale de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea comiterii de noi infracțiuni.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar inculpatul Ivanov S., care făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct.10) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea unei pedepse mai blânde.

Consideră că instanța de apel la pronunțarea deciziei a neglijat prevederile art. 7,15,55,75 Cod penal și anume că la stabilirea pedepsei urmează să fie luate în considerație circumstanțele atenuante, personalitatea inculpatului, vârsta acestuia, starea sănătății, precum și motivele care au determinat comiterea infracțiunii. Astfel, instanța greșit a individualizat pedeapsa, stabilindu-i o sancțiune prea aspră, care nu a ținut cont că și-a recunoscut vina și a contribuit la descoperirea infracțiunii.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de

procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că instanțele de fond corect au stabilit pedeapsa inculpatului, ținând cont de prevederile art. 75, 76-77 Cod penal, precum și de efectele prescise la art. 78 Cod penal, prin urmare a solicitat inadmisibilitatea recursului declarat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului declarat de inculpatul Ivanov S. acesta invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 10) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci *“cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”*.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

După cum rezultă din textul recursului, inculpatul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale în baza art. 186 alin. (5) Cod penal și, critică decizia instanței de apel numai referitor la stabilirea pedepsei, considerînd că instanțele judecătorești urmau să aplice o pedeapsă mai blîndă.

În corespundere cu criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină seama de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui

vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal atestă că, sancțiunea art. 186 alin. (5) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Ivanov S., prevede o pedeapsă sub formă de închisoare de la 7 la 12 ani.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Prin sentința instanței de fond lui Ivanov S. în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de *10 ani închisoare*, iar prin decizia instanței de apel i-a fost aplicată sancțiunea de 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

La baza acestei concluzii, instanțele judecătorești au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, au ținut cont de circumstanțele cauzei, legate de scopul și motivele faptei, gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de faptul că inculpatul Ivanov S. doar în cadrul ședinței instanței de apel a recunoscut parțial vina, nu a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, precum și de persoana inculpatului care pe parcursul examinării cauzei a fost condamnat în baza altui dosar penal, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, astfel fiind predispus de a comite infracțiuni, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de prevenirea de săvârșire a noi infracțiuni.

Colegiul penal menționează că argumentele recurentului, precum că la stabilirea pedepsei instanța de apel, nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză, că a recunoscut vina și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu poate fi reținut, deoarece la judecarea cauzei în instanța de fond inculpatul nu a recunoscut vina, menționînd că nu cunoaște nimic referitor la infracțiunea imputată, însă, ulterior, în cadrul ședinței instanței de apel și-a schimbat depozițiile recunoscînd parțial vina, nefiind de acord cu mărimea prejudiciului material cauzat. Totodată, instanța conchide că recunoașterea vinei este o circumstanță atenuantă, mai mult că această

circumstanță este un drept al inculpatului, care deja a fost luat în considerație de către instanță la aplicarea pedepsei sub formă de închisoare și anume instanța de apel i-a redus pedeapsa lui Ivanov S. de la 10 la 8 ani.

Din cele nominalizate, instanța de recurs statuează că pedeapsa închisorii și modalitatea de executare a acesteia aplicată lui Ivanov S. de către instanța de apel, a fost stabilită corespunzător gravității faptei, în raport cu pericolul social, atitudinea inculpatului față de cele comise, proporțională prejudiciului cauzat și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Prin urmare, recurentul critică măsura de pedeapsă aplicată ca fiind una prea aspră, astfel, în opinia acestuia, s-a comis o eroare de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, însă eroarea stipulată în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la care se face referire în recurs, nu persistă în speță, deoarece instanța de apel just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept sub toate aspectele, precum și a făcut o individualizare a pedepsei în concordanță cu prevederile legii.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Ivanov Samuil, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Ivanov Samuil Alexei*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 07 iulie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti